

EduAkademia.pl

prace naukowe na zlecenie

Praca-licencjacka-budzet-gminy-28

ANALIZA STANU FINANSÓW

GMINY SULECHÓW WRAZ Z OKREŚLENIEM

POTENCJAŁU FINANSOWEGO NA LATA 2015-2020

2015 r.

Spis treści

Wstęp

.....	
3	
Gospodarka finansowa Gminy Sulechów w latach 2010-2014	
4	
1.	
Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu	
4	
1.1	
Analiza danych historycznych	
4	
1.2	
Metoda prognozowania	
4	
1.3	
Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2016-2020	
6	
2.	
Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST	
10	
3.	
Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014	
12	
4.	
Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014	
19	
5.	
Zestawienie relacji między dochodami i wydatkami Gminy w latach 2010 - 2014	
24	
6.	
Wolne środki operacyjne	
25	
7.	
Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014	
25	
8.	
Zobowiązania Gminy	
26	
9.	
Podsumowanie	
28	
10.	

Projekcje sytuacji finansowej Gminy	28
10.1	
Założenia analizy, zobowiązania finansowe Gminy	28
10.2	
Projekcje sytuacji finansowej	34
10.3	
Wnioski.....	37
10.4	
Projekcje sytuacji finansowej bez sprzedaży mienia w 2015 roku	39
10.5	
Wnioski.....	42
10.6	
Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych .	43
10.7	
Wnioski.....	46
10.8	
Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych	
oraz restrukturyzacją długu	47
10.9	
Wnioski.....	50
11.	
Podsumowanie	51

2015 r.

Wstęp

Ideą opracowania jest analiza kilku ostatnich lat działalności oraz rozwoju JST wraz z wyznaczeniem potencjału finansowego na kolejne lata. Zadanie to wydaje się niezwykle ważne w kontekście faktu, że obecnie znajdujemy się w okresie przełomowym. Zakończeniu uległa pierwsza część finansowania ze środków UE. Zostały zrealizowane inwestycje, posiłkowano się różnymi źródłami finansowania. Zmieniła się Ustawa o Finansach Publicznych, od 2014 roku obowiązują nowe wskaźniki obsługi zadłużenia, które na nowo definiują ograniczenia zadłużenia samorządów. Natomiast na horyzoncie widać już kolejną perspektywę środków dotacyjnych UE. Przyszedł czas podsumowań: niezwykle ważnym jest, aby spojrzeć wstecz na to, co zostało zrobione oraz jak wyglądają finanse Gminy dzisiaj i jaki będzie jej potencjał finansowy i inwestycyjny w przyszłości.

Rozdział: Wstęp

3

Rozdział: Gospodarka finansowa Gminy Sulechów w latach 2010-2014

2015 r.

Gospodarka finansowa Gminy Sulechów w latach 2010-2014

1. Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

1.1 Analiza danych historycznych

„Podstawą budowy prognoz, jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”¹, dlatego też, każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie.

Pierwszym etapem analizy będzie przedstawienie historycznych danych. Badaniem objęto dane dotyczące wykonania budżetów lat 2010-2014. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen, PKB, czy też średnią dynamiką obserwowaną dla podobnych podmiotów.

Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się wyodrębnionych kategorii dochodów i wydatków.

1.2 Metoda prognozowania

W literaturze znaleźć można wiele sposobów przetwarzania informacji o przeszłości zjawiska oraz metod przejścia od informacji przetworzonej do prognozy. Najczęściej sklasyfikowane są one z podziałem na dwie grupy: metod statystyczno-matematycznych, czy też ilościowych oraz niematematycznych, określanych również jako jakościowe. Różnice między powyższymi grupami sprowadzają się do oparcia na formalnym modelu prognostycznym, zbudowanym na podstawie danych o historycznym kształtowaniu się wartości zmiennej prognozowanej i zmiennych objaśniających, w przypadku pierwszej grupy. Natomiast druga grupa metod opiera się na osądach ekspertów, które mogą, lecz nie muszą być formułowane na podstawie danych o kształtowaniu się wartości zmiennej prognozowanej i zmiennych objaśniających w przeszłości. Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny, ograniczony małą liczbą i niską częstotliwością obserwacji, a także bardzo prawdopodobny wpływ zdarzeń jednorazowych na analizowany obszar badawczy, nie można zastosować żadnych metod statystyczno-matematycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych, unikając tym samym błędu, polegającego na wnioskowaniu opartym na zbyt małej, niereprezentatywnej próbie.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod, skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu. Opierają się one na założeniu, że wahania przypadkowe prognozowanej zmiennej są

¹Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady, red. nauk. E. Nowak, Warszawa 1998, s. 32.

4

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

niewielkie, oraz że dotychczasowy wpływ czynników, kształtujący obserwowane zjawisko, nie ulegnie zmianie. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama, jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

y
*
 y

t

$t-1$

gdzie:

y
*

- prognoza zmiennej Y na moment t ,

t

y

$t-1$

- wartość zmiennej prognozowanej w momencie $t-1$.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

y

*

$(1 + c) y$

t

$t-1$

gdzie:

c - wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania wykorzystano metodę, która jest rozszerzoną wersją przytoczonych

wyżej metod naiwnych.

Zastosowany model umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji albo PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$\begin{aligned} \hat{y}_t &= \\ &- \\ &\cdot [\alpha + (1-\alpha)] \cdot [\beta + \\ &\cdot (1-\beta)] \end{aligned}$$

gdzie:

CPI_t
- wskaźnik inflacji w momencie t ,

$W(cpi)$
- waga inflacji,

PKB_t
- wzrost PKB w momencie t ,

$W(pkB)$
- waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na eksperckiej wiedzy i doświadczeniu.

Rozdział: Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

5

Rozdział: Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Z kilkunastoletniego doświadczenia wynika, że w przypadku finansów JST metoda ta daje najlepsze rezultaty. Jest odporna na wahania danych, będące wynikiem np. zmian legislacyjnych, jednocześnie dając duże możliwości w zakresie korekt eksperckich, opartych na wiedzy i doświadczeniu. Dobór tej metody służy celowi, jakim w niniejszym opracowaniu jest sporządzenie planu finansowego, który zapewniałby odpowiedni poziom nadwyżki operacyjnej, niezbędny do obsługi zadłużenia. Szerzej o tym w dalszych rozdziałach.

1.3 Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2016-

2020

CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie zasadnicze kategorie:

czynniki wewnętrzne (endogeniczne), na które jednostka ma wpływ,

czynniki zewnętrzne (egzogeniczne), na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityka finansowa jednostki.

Jako główne czynniki zewnętrzne można wymienić: zmiany uregulowań prawnych, stan koniunktury gospodarczej w kraju czy też zmiany wartości relacji łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonego o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji, udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych, do produktu krajowego brutto.

W obrębie regulacji prawnych możemy wymienić takie dokumenty, jak:

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (w szczególności limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu),

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,

Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych oraz inne ustawy podatkowe,

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska,

Inne ustawy podatkowe oraz Rozporządzenia Ministra Finansów.

6

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą jednostki samorządu terytorialnego to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Do czynników wewnętrznych, determinujących stabilność budżetów jst. należy zaliczyć: uwarunkowania zależne od sytuacji mieszkańców, działających tam przedsiębiorstw, czy posiadanego majątku komunalnego.

Uzależnianie dochodów jst od jednego, nie zawsze stabilnego źródła jest wielce ryzykowne. Znacznie korzystniejsze dla finansów komunalnych jest rozproszenie dochodów, posiadanie kilku niezależnych źródeł finansowania.

Sytuację finansową jst na skutek czynników wewnętrznych mogą destabilizować również rezultaty postępowań sądowych prowadzonych np.: w sprawach roszczeń o należny jst. podatek lub opłatę lokalną, a także w przypadku nienależnego pobrania podatku lub opłaty przez jst.

INFLACJA

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 roku i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 3,5% w 2004 r. do 0,0% w 2014 r.

Na wykresie 1 zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych w latach 2004 - 2014.

Wykres 1: Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług w latach 2004-2014

104,3
103,7

103,5

103,5

102,1

102,5

102,6

101

100,9
100

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na wykresie 2 ujęto w formie graficznej kształtowanie się prognozy wielkości wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w latach 2015-2017 według Narodowego Banku Polskiego. Jest to tzw. wykres wachlarzowy.

Rozdział: Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

7

Rozdział: Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wykres 2: Centralna projekcja oraz wykres wachlarzowy inflacji

Źródło: Narodowy Bank Polski

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogącym mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto. Odniesienie dochodów i wydatków do Produktu Krajowego Brutto pozwala spojrzeć na dany samorząd w szerszym ujęciu. Na wykresie 3 zamieszczone zostały informacje na temat dynamiki zmian Produktu Krajowego Brutto w Polsce w latach 2004 – 2014.

Wykres 3: Zmiany PKB w Polsce w latach 2004-2014

107,2

105,3

106,2

104,8

103,9

103,5

103,7

103,3

102,6

101,8

101,7

2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na poniższym wykresie przedstawiono w formie graficznej kształtowanie się prognozy wskaźnika wzrostu PKB w latach 2015-2017 według Narodowego Banku Polskiego.

8

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Wykres 4: Centralna projekcja oraz wykres wachlarzowy PKB

Źródło: Narodowy Bank Polski

Prognoza wskaźnika wzrostu cen i usług, a także Produktu Krajowego Brutto na lata 2016-2020 oparte zostały na opracowaniu NBP pt. „Projekcja inflacji Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD”

(powyższe wykresy) oraz studium pt. „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” stworzonego przez Ministerstwo Finansów i opublikowane w maju 2015 roku.

Zastosowane w opracowaniu wskaźniki inflacji i dynamiki PKB, stanowiące podstawę prognozowania poziomu dochodów i wydatków przyjęto odpowiednio:

Wskaźnik inflacji

2016
2017
2018
2019
2020

1,7%
1,8%
2,5%
2,5%
2,5%

Dynamika PKB

2016
2017
2018
2019
2020

3,8%
3,9%
4,0%

3,9%

3,8%

Rozdział: Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

9

Rozdział: Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

Problematykę ryzyka w działalności jednostek samorządu terytorialnego można zaliczyć do ważnych, chociaż jednocześnie skomplikowanych problemów współczesnego samorządu.

Aby dokładnie przedstawić długoterminową prognozę stanu finansów samorządu, należy uwzględnić wszelkie możliwe do wystąpienia zagrożenia i niekorzystne elementy. Zagrożenia te mogą znacznie utrudnić osiągnięcie przed jednostką wyznaczonych zadań i celów. Możemy tutaj wymienić:

RYZYKO ISTOTNEJ ZMIANY POLITYCZNEJ W ORGANACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Radni – członkowie podstawowego organu stanowiącego Gminy – wybierani są w wyborach powszechnych, dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki zarówno polityczne, jak

społeczne.

RYZYKO INSTYTUCJONALNE

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

RYZYKO POGORSZENIA SYTUACJI SAMORZĄDÓW NA SKUTEK ZWIĘKSZENIA ICH ZADAŃ

Realizacja nowych zadań wiąże się ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jak pokazuje praktyka bardzo często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowane przez państwo.

RYZYKO NIESTABILNOŚCI GOSPODARCZEJ I POLITYCZNEJ

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostem inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

RYZYKO BRAKU ZAKŁADANYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi np. z funduszy pomocowych.

RYZYO PRZESZACOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU

Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach. W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem lub zwiększeniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności finansowej.

RYZYO NADZWYCZAJNEGO ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW BUDŻETU

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub też zwiększenie zadłużenia.

RYZYO KURSOWE

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane dla walut obcych.

RYZYO ZMIANY STAWEK PODATKÓW POŚREDNICH

Jednostki samorządu terytorialnego mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego jednostki samorządu terytorialnego mają ograniczone prawo do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, iż ponoszą one ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku VAT może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

RYZYO STÓP PROCENTOWYCH

Obligacje, kredyty i część pożyczek oprocentowane są według zmiennych stawek WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu roku, jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może

zmniejszenie poziomu WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia. To samo ryzyko dotyczy zobowiązań zaciągniętych w zagranicznych bankach, z oprocentowaniem opartym o EURIBOR lub LIBOR.

RYZYKO ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Rozdział: Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

11

Rozdział: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Jest to ryzyko związane z możliwym występowaniem zmian prawnych dotyczących samorządów terytorialnych. Jako przykład należy tutaj wymienić Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.12.2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1767). W wyniku tego rozporządzenia klasyfikacja ta uległa poszerzeniu, co dla wielu samorządów oznaczało konieczność zakwalifikowania do długu wielu tytułów dotychczas jako dług nieuznawanych.

Kolejnym przykładem mogą być pojawiające się plany Ministra Finansów mające na celu ograniczanie deficytów jst.

RYZYKO ZMIANY KONIUNKTURY

Ryzyko dotyczące jednostek, których dochody są w znacznym stopniu uzależnione od koniunktury, np. turystycznej, której wahania mogą powodować destabilizację dochodów.

Oprócz wyżej wymienionych ryzyk jednostka może borykać się z innymi, trudnymi do przewidzenia i określenia zagrożeniami, które są związane z jej specyfiką. Podczas analizy ryzyka ważnym zagadnieniem jest pojęcie jego dywersyfikacji. Jednostka posiadając wiedzę na temat danego samorządu powinna w odpowiedni sposób oraz w możliwie największym stopniu podjąć działania mające na celu rozproszenie występujących ryzyk.

3. Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

Pierwszym krokiem budowy prognozy jest zebranie danych historycznych i ich analiza. Proces analizy dochodów jest niewątpliwie procesem wielowątkowym i złożonym. Podejmowanie działań zmierzających do ustalenia dochodów jest nieodzownym elementem corocznego tworzenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Poniższe tabele i wykresy przedstawiają kształtowanie się wykonanych dochodów Gminy w latach 2010-2014.

Tabela 1: Dochody Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

DOCHODY

2010

2011

2012

2013

2014

Wpływy z podatków

17 231 400

15 852 865

17 375 975

19 082 851

19 307 604

Podatek rolny

615 686

632 102

1 033 977

1 090 042

1 158 256

Podatek leśny

180 672

204 107

250 863

250 076

231 047

Podatek od nieruchomości

12 218 297

13 488 096

14 535 781

16 104 365

16 417 765

Podatek od środków transportowych

578 138

673 137

730 540

747 402

833 779

Podatek od spadków i darowizn

91 680

60 529

46 809

124 930

34 818

Podatek od czynności cywilnoprawnych

3 493 562

725 467

708 545

680 882

564 624

Wpływy z karty podatkowej

53 365

69 427

69 459

85 154

67 315

Wpływy z opłat

2 575 975

2 427 250

2 536 503

3 420 903

4 950 141

12

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

DOCHODY
2010

2011

2012

2013

2014

Oplata skarbowa

119 809

125 078

122 116

127 366

137 794

Opłaty eksploatacyjne

32 031

35 410

21 427

25 026

26 420

Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

466 307

468 933

517 089

531 426

511 163

Inne opłaty

1 924 302

1 761 146

1 826 753

2 689 308

4 227 322

Udział w podatkach budżetu państwa

10 940 947

12 575 587

13 070 299

13 893 464

15 170 386

Pod. dochodowy od osób fizycznych

10 599 993

12 052 077

12 772 382

13 551 830

14 714 546

Pod. dochodowy od osób prawnych

340 954

523 510

297 917

341 634

455 840

Dochody z majątku

3 107 294

3 239 538

3 262 119

4 626 826

3 464 542

Dochody z najmu i dzierżawy składników

majątkowych

1 601 835

1 858 923

1 824 992

1 730 890

1 854 785

Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania

wieczystego w prawo własności

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa

własności oraz prawa użytkowania

wieczystego nieruchomości

1 208 578

860 694

833 434

2 483 389

1 272 468

Wpływy ze sprzedaży składników

majątkowych

1 729

0

5 249

2 009

705

Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste

użytkowanie nieruchomości

244 430

337 386

341 317

309 744
293 385

Odsetki

233 261

239 219

326 050

387 250

278 549

Od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i

opłat

129 149

140 688

199 225

277 271

150 016

Pozostałe odsetki

104 112

98 531

126 825

109 979

128 532

Pozostałe dochody

4 588 786

3 463 842

3 375 091

3 423 962

3 194 523

Grzywny, mandaty i kary pieniężne

1 241 888

303 010

338 315

149 130

120 690

Wpływy z usług

2 526 416

2 492 069

2 460 401

2 408 563

2 461 861

Inne dochody

820 482

668 763

576 375

866 270

611 971

Subwencje z budżetu państwa

13 783 438

14 772 664

15 014 604

15 170 081

15 762 072

Subwencja podstawowa

0

0

66 066

0

0

Subwencja oświatowa

12 734 832

13 053 706

13 932 526

13 779 583

14 513 349

Subwencja wyrównawcza

445 911

1 150 983

447 701

793 890

708 004

Dotacje celowe z budżetu państwa

11 533 281

9 919 042

9 922 623

10 805 742

12 302 415

Zadania bieżące zlecone i powierzone

8 634 561

8 458 580

8 385 372

8 534 714

9 115 863

Zadania bieżące własne

2 898 719

1 460 461

1 537 251

2 271 028

3 186 552

Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł

pozabudżetowych

331 536

237 618

439 228

376 248

254 729

Na zadania realiz. na podst. porozum. między

jedn. samorządu teryt.

225 400

78 000

71 696

49 322

60 930

Fundusze celowe

0

0

0

64 608

67 251

Fundusze pomocowe

89 598

149 618

357 532

248 318

112 548

Inne

16 538

10 000

10 000

14 000

14 000

Środki na inwestycje

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

z budżetu państwa

446 000
996 422
344 822
359 857
1 159 913

ze źródeł pozabudżetowych

11 329 536

634 446
556 137
631 503
1 188 009

DOCHODY RAZEM

76 101 453

64 358 492

66 223 453

72 178 685

77 032 883

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Tabela 2 przedstawia analizę dochodów Gminy w latach 2010-2014. Analiza została przeprowadzona na poziomie szczegółowości obejmującym paragrafy. Wartości dochodów dla poszczególnych paragrafów zostały zestawione w kolejności chronologicznej dla lat. Następnie została policzona ich średnia arytmetyczna w całym badanym okresie. Dla tak wyznaczonych średnich, analizę przeprowadzono wg zasady Pareto, która mówi, że za ok. 80% wszystkich skutków odpowiada 20% przyczyn. Istota metody opiera się na pracy włoskiego ekonomisty żyjącego na przełomie XIX i XX wieku Wilfredo Pareto, który w 1897 roku zbadał zamożność włoskiego społeczeństwa. Zaobserwował, że 20% rodzin we Włoszech posiada aż 80% bogactwa tego kraju. Stwierdzając występowanie tego nierównomiernego rozkładu również w innych sytuacjach, Pareto sformułował zasadę znaną obecnie jako reguła 80/20. Mówi ona, że występowanie osiemdziesięciu procent typów zdarzeń można zaobserwować w niewielkim, zaledwie dwudziestoprocentowym fragmencie możliwych okoliczności. Jednak powyższa zasada nie zawsze działa z idealną precyzją, jeżeli chodzi o proporcje, natomiast ogólnym jej podsumowaniem jest fakt, iż mała część ze wszystkich przyczyn odpowiada za większą część rezultatu. Prowadzi to do wniosku, że niższymi nakładami środków i mniejszym wysiłkiem, skierowanymi na determinujący obszar, można osiągnąć równie znaczące efekty. Analizując poniższą tabelę można stwierdzić, że już pierwsze 5 pozycji dochodów odpowiada za około 75% ogólnej ich wartości. Podstawowym dochodem Gminy są subwencje ogólne z budżetu państwa, podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, które łącznie stanowią średnio niemal 60% dochodów. Razem z dotacjami na cele bieżące, jest to już ponad 70% dochodów. Co warto odnotowania, wśród najważniejszych dla Gminy paragrafów wysoki udział mają te, na które Gmina ma bezpośredni lub pośredni wpływ – podatek od nieruchomości oraz podatek dochodowy od osób fizycznych.

Tabela 2: Analiza dochodów Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

średnia

Skumulowany

udział wartości

% całości

Lp

Par

Opis

wartość

poszczególnych

2010

2011

2012

2013

2014

dochodów

dochodów

paragrafów

dochodów

1292 Subwencje ogólne z budżetu państwa

2031 Podatek od nieruchomości

3

001

Podatek dochodowy od osób

fizycznych

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących

4201 z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których

5620 mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich

14 887 359
20,92%
20,92%
13 783 438
14 772 664
14 948 538
15 170 081
15 762 072
14 552 861
41,37%
20,45%
12 218 297
13 488 096
14 535 781
16 104 365
16 417 765
12 738 166
59,27%
17,90%
10 599 993
12 052 077
12 772 382
13 551 830
14 714 546
8 602 034
71,36%
12,09%
8 634 561
8 458 580
8 385 372
8 451 209
9 080 448
2 531 897
74,92%
3,56%
10 581 723
267 319
265 405
369 347
1 175 690

Rozdział: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010-2014

6

083

Wpływy z usług

2 469 862

78,39%

3,47%

2 526 416

2 492 069

2 460 401

2 408 563

2 461 861

7

203

Dotacje celowe otrzymane z budżetu

2 270 802

81,58%

3,19%

2 898 719

1 460 461

1 537 251

2 271 028

3 186 552

państwa na realizację własnych zadań

bieżących gmin (związków gmin)

14

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

średnia

Skumulowany

udział wartości

% całości

Lp

Par

Opis

wartość

poszczególnych

2010

2011

2012

2013

2014

dochodów

dochodów

paragrafów

dochodów

Dochody z najmu i dzierżawy

składników majątkowych Skarbu

8

075

Państwa, jednostek samorządu
1 774 285

84,07%

2,49%

1 601 835

1 858 923

1 824 992

1 730 890

1 854 785

terytorialnego lub innych jednostek

zaliczanych do sektora finansów

publicznych oraz innych umów o

podobnym charakterze

9069

10077

11050

12032

13049

14034

15097

16633

17048

18057

19002

20047

Wpływy z różnych opłat

Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Podatek od czynności

cywilnoprawnych

Podatek rolny

Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw

Podatek od środków transportowych Wpływy z różnych dochodów

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych

Podatek dochodowy od osób prawnych

Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości

1 579 540
86,29%
2,22%
1 768 597
1 570 396
1 692 475
1 289 273
1 576 958
1 331 713
88,16%
1,87%
1 208 578
860 694
833 434
2 483 389
1 272 468
1 234 616
89,90%
1,73%
3 493 562
725 467
708 545
680 882
564 624
906 013
91,17%
1,27%
615 686
632 102
1 033 977
1 090 042
1 158 256
905 520
92,44%
1,27%
155 685
189 211
133 730
1 398 632
2 650 344
712 599
93,44%
1,00%
578 138
673 137
730 540
747 402
833 779

569 236
94,24%
0,80%
588 863
500 110
481 537
768 042
507 629
556 468
95,03%
0,78%
446 000
996 422
344 822
326 647
668 451
498 983
95,73%
0,70%
466 307
468 933
517 089
531 426
511 163
408 004
96,30%
0,57%
1 161 045
291 260
338 315
149 130
100 269
391 971
96,85%
0,55%
340 954
523 510
297 917
341 634
455 840
305 252
97,28%
0,43%
244 430
337 386
341 317
309 744
293 385

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższy Wykres 5 ma postać tzw. diagramu Pareto, umożliwiającego łatwą hierarchizację i graficzne odwzorowanie źródeł stanowiących dochód budżetu Gminy, zestawionych w Tabeli 2. Widać tutaj dominację pierwszych czterech paragrafów.

Wykres 5: Analiza dochodów Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

15

Rozdział: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Podstawowe źródła dochodów Gminy, które zostały przedstawione w tabeli nr 1, można skumulować w większe grupy. W tabelach 3-6 zostały przedstawione dochody

z uwzględnieniem tych grup, a mianowicie dochodów bieżących i majątkowych. Po pierwsze w ujęciu wartościowym w złotych, po drugie w ujęciu procentowym, jako struktura dochodów, a także jako dynamika zmian w analizowanych latach.

Tabela 3: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010
2011
2012
2013
2014
DOCHODY BIEŻĄCE:
63 064 888
61 684 395
64 226 684
68 601 134
73 368 588
Subwencje i dotacje:
25 648 255
24 929 323
25 376 456
26 352 071
28 319 217
Subwencje ogółem
13 783 438
14 772 664
15 014 604
15 170 081
15 762 072
Dotacje i śr. pozabudżetowe na
zadania bieżące
11 864 817
10 156 659
10 361 852

11 181 990

12 557 145

Dochody własne:

37 416 633

36 755 072

38 850 228

42 249 063

45 049 372

Wpływy z podatków

17 231 400

15 852 865

17 375 975

19 082 851

19 307 604

Udział w podatkach budżetu państwa

10 940 947

12 575 587

13 070 299

13 893 464

15 170 386

Wpływy z opłat

2 820 405

2 764 637

2 877 820

3 730 647

5 243 526

Odsetki

233 261

239 219

326 050

387 250

278 549

Pozostałe dochody

6 190 620

5 322 765

5 200 083

5 154 852

5 049 308

DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 036 565

2 674 097

1 996 769

3 577 551

3 664 295

Wpływy z tytułu przekształcenia

prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)

w prawo własności

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Dochody ze sprzedaży majątku

1 210 307

860 694

838 683

2 485 398

1 273 173

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania inwestycyjne

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

DOCHODY RAZEM

76 101 453

64 358 492

66 223 453

72 178 685

77 032 883

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 4: Struktura dochodów Gminy w latach 2010-2014

2010

2011

2012

2013

2014

DOCHODY BIEŻĄCE:

82,9%

95,8%

97,0%

95,0%

95,2%

Subwencje i dotacje:

33,7%

38,7%

38,3%

36,5%

36,8%

Subwencje ogółem

18,1%

23,0%

22,7%

21,0%

20,5%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania bieżące

15,6%

15,8%

15,6%

15,5%

16,3%

Dochody własne:

49,2%

57,1%

58,7%

58,5%

58,5%

Wpływy z podatków

22,6%

24,6%

26,2%

26,4%

25,1%

Udział w podatkach budżetu państwa

14,4%

19,5%

19,7%

19,2%

19,7%

Wpływy z opłat

3,7%

4,3%

4,3%

5,2%

6,8%

Odsetki

0,3%

0,4%

0,5%

0,5%

0,4%

Pozostałe dochody

8,1%

8,3%

7,9%

7,1%

6,6%

DOCHODY MAJĄTKOWE:

17,1%

4,2%

3,0%

5,0%

4,8%

Wpływy z tytułu przekształcenia

prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)

w prawo własności

0,1%
0,3%
0,4%
0,1%
0,1%

Dochody ze sprzedaży majątku

1,6%
1,3%
1,3%
3,4%
1,7%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania inwestycyjne

15,5%
2,5%
1,4%
1,4%
3,0%

DOCHODY RAZEM

100%
100%
100%
100%
100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

16

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 5: Struktura dochodów bieżących Gminy w latach 2010-2014

2010
2011
2012
2013
2014

DOCHODY BIEŻĄCE:

Subwencje i dotacje:

40,7%
40,4%
39,5%
38,4%
38,6%

Subwencje ogółem

21,9%
23,9%
23,4%
22,1%
21,5%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania

bieżące

18,8%
16,5%
16,1%
16,3%
17,1%

Dochody własne:

59,3%
59,6%
60,5%
61,6%
61,4%

Wpływy z podatków

27,3%

25,7%
27,1%
27,8%
26,3%

Udział w podatkach budżetu państwa

17,3%
20,4%
20,4%
20,3%
20,7%

Wpływy z opłat

4,5%
4,5%
4,5%
5,4%
7,1%

Odsetki

0,4%
0,4%
0,5%
0,6%
0,4%

Pozostałe dochody

9,8%
8,6%
8,1%
7,5%
6,9%

DOCHODY BIEŻĄCE RAZEM

100%
100%
100%
100%
100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Powyższa tabela w sposób najpełniejszy obrazuje relację dwóch grup dochodów bieżących: dochodów własnych oraz subwencji i dotacji. Zauważyć należy stale przeważającą grupę dochodów własnych, czyli takich, na które Gmina ma co najmniej pośredni wpływ, co świadczy o dużej finansowej samodzielności Gminy. Pozytywnym zjawiskiem jest również ciągle zwiększająca się przewaga grupy dochodów własnych.
70,0%

Subwencje i

50,0%

dotacje:

30,0%

Dochody własne:

2010

2011
2012
2013
2014

Tabela 6: Dynamika dochodów Gminy w latach 2010-2014

2011/
2012/
2013/
2014/
2014/

2010
2011
2012
2013
2010

DOCHODY BIEŻĄCE:
97,8%
104,1%
106,8%

106,9%
116,3%

Subwencje i dotacje:

97,2%
101,8%
103,8%
107,5%
110,4%

Subwencje ogółem

107,2%
101,6%
101,0%
103,9%
114,4%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania bieżące

85,6%
102,0%
107,9%
112,3%
105,8%

Dochody własne:

98,2%
105,7%
108,7%
106,6%
120,4%

Wpływy z podatków

92,0%
109,6%
109,8%
101,2%
112,0%

Udział w podatkach budżetu państwa

114,9%
103,9%
106,3%
109,2%

138,7%

Wpływy z opłat

98,0%

104,1%

129,6%

140,6%

185,9%

Odsetki

102,6%

136,3%

118,8%

71,9%

119,4%

Pozostałe dochody

86,0%

97,7%

99,1%

98,0%

81,6%

DOCHODY MAJĄTKOWE:

20,5%

74,7%

179,2%

102,4%

28,1%

Wpływy z tytułu przekształcenia

prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)

w prawo własności

359,9%

140,9%

39,2%

42,9%

85,2%

Dochody ze sprzedaży majątku

71,1%

97,4%

296,3%

51,2%

105,2%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania inwestycyjne

13,8%

55,2%

110,0%

236,8%

19,9%

DOCHODY RAZEM

84,6%

102,9%

109,0%

106,7%

101,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Rozdział: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

17

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wykres 6: Dochody Gminy w latach 2010-2014

90 000 000

80 000 000

70 000 000

60 000 000

50 000 000

40 000 000

30 000 000

20 000 000

10 000 000

0

2010 2011 2012 2013 2014

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

Pozostałe dochody

Odsetki

Wpływy z opłat

Udział w podatkach budżetu państwa

Wpływy z podatków

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

Subwencje ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Dochody Gminy kształtują się na przestrzeni ostatnich pięciu lat w sposób regularny. Z wyjątkiem roku 2011, kiedy to dochody ogółem spadły o ponad 15%, w latach 2012-2014 mieliśmy do czynienia ze wzrostem dochodów ogółem

z dynamiką rzędu 2,9-9,0%. Dochody bieżące z kolei rosły w latach 2012-2014

w tempie 4,1-6,9%.

W strukturze dochodów Gminy obserwujemy dwie dominujące grupy. Pierwszą stanowią subwencje i dotacje bieżące, które w badanym okresie stanowiły średnio 36,8% wszystkich dochodów. Drugą grupą są dochody bieżące własne, z przeciętnym udziałem wynoszącym 56,4%. Razem obie te grupy tworzą w całości dochody bieżące, które łącznie stanowiły w latach 2010-2014 średnio 93,2% dochodów ogółem. Pozostałe 6,8% stanowiły dochody majątkowe (przekształcenie oraz sprzedaż majątku, a także dotacje na inwestycje). Warto tutaj zwrócić uwagę na bardzo niewielki udział tej grupy w całości dochodów.

Niewątpliwie, analiza struktury i dynamiki przynosi dwa zasadnicze wnioski: dochody bieżące Gminy zasadniczo od 2011 roku stale rosną. Po drugie, w budżecie dominuje udział środków własnych, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem.

Porównując rok 2014 z 2010 zauważyć należy wzrost dochodów bieżących o 16,3%, natomiast dochodów ogółem o 1,2%.

18

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

4. Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

Analogicznie jak dochody, można również przeanalizować wydatki Gminy. Jednak ze względu na mnogość i różnorodność paragrafów klasyfikacji wydatków, zdecydowano się je rozpatrywać od razu na poziomie szczegółowości obejmującym działy. Wyliczenia umożliwiające analizę wydatków, wg stosowanej już zasady Pareto, prezentuje Tabela 7 oraz Wykres 6.

Tabela 7: Analiza wydatków Gminy w latach 2010-2014

średnia

Skumulowany

udział wartości

% całości

Lp

Dział

Opis

wartość

poszczególnych

2010

2011

2012

2013

2014

wydatków

wydatków

działów

wydatków

1

801

Oświata i wychowanie

29 300 893

40,46%

40,46%

26 963 675

27 502 062

29 427 178

29 899 999

32 711 552

2

852

Pomoc społeczna

13 987 380

59,77%

19,31%

13 544 074

13 612 136

13 443 874

14 099 790

15 237 026

3

926

Kultura fizyczna i sport

6 503 793

68,75%

8,98%

19 789 465

2 447 677

3 484 303

2 904 676

3 892 842

4

750

Administracja publiczna

6 426 117

77,63%

8,87%

5 589 139

5 856 275

6 520 466

6 882 019

7 282 686

5

700

Gospodarka mieszkaniowa

3 463 797

82,41%

4,78%

4 792 624

3 457 495

2 841 651

3 455 064

2 772 151

6

900

Gospodarka komunalna i

3 297 865

86,96%

4,55%

3 676 733

3 069 764

2 421 082

2 586 693

4 735 056

ochrona środowiska

7

921

Kultura i ochrona dziedzictwa

2 734 893

90,74%

3,78%

4 471 983

2 605 567

2 071 770

2 260 828

2 264 314

narodowego

600

3 121 604

3 996 949

1 258 244

1 746 889

2 870 234

8

Transport i łączność

2 598 784

94,33%

3,59%

9

757

Obsługa długu publicznego

1 357 464

96,20%

1,87%

1 094 568

1 538 627

1 882 017

1 333 163

938 947

10

754

Bezpieczeństwo publiczne i

830 022

97,35%

1,15%

1 200 107

882 345

830 011

685 012

552 634

ochrona przeciwpożarowa

010

612 719

559 537

653 178

736 799

652 226

11

Rolnictwo i łowiectwo

642 892

98,23%

0,89%

12

851

Ochrona zdrowia

395 404

98,78%

0,55%

431 602

391 625

401 743

349 742

402 308

13854

14630

15710

16756

17751

18758

19752

Edukacyjna opieka wychowawcza

Turystyka

Działalność usługowa

Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Różne rozliczenia

Obrona narodowa

309 219

99,21%

0,43%

273 300

238 250

277 266

357 982

399 299

176 746

99,45%

0,24%

0

128 030

443 157

237 961

74 580

164 846

99,68%

0,23%

355 843

104 806

100 071

139 079

124 431

162 605

99,90%

0,22%

226 922

168 424

417 679

0

0

67 304

100,00%

0,09%

114 956

45 913

4 502

4 495

166 654

1 271

100,00%

0,00%

0

6 353

0

0

0

969

100,00%

0,00%

800

750

600

996

1 699

Źródło: Opracowanie własne.

Z danych przedstawionych powyżej wynika, iż w Gminie Sulechów szczególnie jeden dział determinuje poziom wydatków. Mianowicie jest to oświata i wychowanie, która pochłania ponad 40% wydatków. Wysoki poziom wydatku w tym dziale jest typowy dla samorządów gminnych, ponieważ wynika z ustawowo powierzanych im zadań. Kolejny dział: Pomoc społeczna to ok. 19,3% wydatków. Natomiast następne pozycje miały udział rzędu 9% i mniej. Łącznie cztery pierwsze działy to ok. 77,6% całego budżetu Gminy, co spełnia zasadę Pareto. Doskonale ilustruje to poniższy wykres.

Rozdział: Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

Rozdział: Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wykres 7: Analiza wydatków Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne.

W kolejnym etapie analizy, w celu zwiększenia przejrzystości, zdecydowano się na wyodrębnienie pojawiających się w ramach działów ośmiu grup wydatków. Są to: dotacje i subwencje, wynagrodzenia i składki od nich naliczane, świadczenia na rzecz osób fizycznych, remonty, zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług, pozostałe wydatki bieżące, odsetki od pożyczek, kredytów i papierów wartościowych oraz wydatki majątkowe. Dane te prezentują poniższe tabele.

Tabela 8. Wydatki Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010
2011
2012

2013

2014

WYDATKI BIEŻĄCE:

60 372 492

61 157 312

63 018 433

65 455 411

68 949 185

Dotacje i subwencje

2 210 252

2 216 546

2 831 657

3 015 289

3 759 871

Wynagrodzenia i składki od nich

naliczane

29 053 552

31 927 221

34 694 580

34 427 293

36 371 122

Świadczenia na rzecz osób

fizycznych

10 628 343

10 480 097

10 238 156

10 686 696

11 528 217

Remonty

3 594 972

1 896 903

1 496 541

2 217 506

1 645 845

Zakup energii, materiałów i

wyposażenia oraz usług

9 768 768

8 794 789

7 367 416

8 759 212

9 692 921

Pozostałe wydatki bieżące

4 022 037

4 303 129

4 528 067

5 036 253

5 012 262

Odsetki od pożyczek, kredytów i

pap. wart.

1 094 568

1 538 627

1 862 017

1 313 163

938 947

WYDATKI MAJĄTKOWE:

25 887 623

5 455 273

3 460 358

2 225 776

6 129 455

WYDATKI RAZEM

86 260 115

66 612 585

66 478 791

67 681 187

75 078 640

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

20

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 9: Struktura wydatków Gminy w latach 2010-2014

2010
2011
2012
2013
2014

WYDATKI BIEŻĄCE:

70,0%
91,8%
94,8%
96,7%
91,8%

Dotacje i subwencje

2,6%
3,3%
4,3%
4,5%
5,0%

Wynagrodzenia i składki od nich

naliczane

33,7%
47,9%
52,2%
50,9%
48,4%

Świadczenia na rzecz osób

fizycznych

12,3%

15,7%

15,4%

15,8%

15,4%

Remonty

4,2%

2,8%

2,3%

3,3%

2,2%

Zakup energii, materiałów i

wyposażenia oraz usług

11,3%

13,2%

11,1%

12,9%

12,9%

Pozostałe wydatki bieżące

4,7%

6,5%

6,8%

7,4%

6,7%

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.

wart.
1,3%
2,3%
2,8%
1,9%
1,3%

WYDATKI MAJĄTKOWE:

30,0%
8,2%
5,2%
3,3%
8,2%

WYDATKI RAZEM

100%
100%
100%
100%
100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 10: Dynamika wydatków Gminy w latach 2010-2014

2011/
2012/
2013/
2014/
2014/

2010
2011
2012
2013
2010

WYDATKI BIEŻĄCE:

101,3%
103,0%
103,9%
105,3%
114,2%

Dotacje i subwencje

100,3%

127,8%
106,5%
124,7%
170,1%

Wynagrodzenia i składki od nich

naliczane
109,9%
108,7%
99,2%
105,6%
125,2%

Świadczenia na rzecz osób

fizycznych
98,6%
97,7%
104,4%
107,9%
108,5%

Remonty
52,8%
78,9%
148,2%
74,2%
45,8%

Zakup energii, materiałów i

wyposażenia oraz usług
90,0%
83,8%

118,9%
110,7%
99,2%

Pozostałe wydatki bieżące

107,0%
105,2%
111,2%
99,5%
124,6%

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.

wart.

140,6%
121,0%
70,5%
71,5%
85,8%

WYDATKI MAJĄTKOWE:

21,1%
63,4%
64,3%
275,4%
23,7%

WYDATKI RAZEM

77,2%
99,8%
101,8%
110,9%
87,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wydatki bieżące mają zazwyczaj charakter powtarzalny i liniowy. W badanym okresie stanowiły one od 70,0% do 96,7% wydatków ogółem, co oznacza, że pozostałe 3,3% do rekordowych 30,0% to wydatki majątkowe, przeznaczone na inwestycje. W strukturze wydatków bieżących należy zauważyć niezmiennie dominującą grupę wynagrodzeń i składek od nich naliczanych – średnio 46,6%. Dominacja ta to typowe zjawisko dla samorządów w Polsce.

Wydatki majątkowe średnio stanowiły 11% wszystkich wydatków, co oznacza umiarkowany udział – co dziewiątą złotówkę Gmina wydawała na cele inwestycyjne. Łącznie w latach 2010-2014 zrealizowano 43,16

mln PLN inwestycji.

Analiza dynamiki wykazuje, iż wydatki bieżące charakteryzują się podobną stopą wzrostu jak dochody bieżące, choć wydatki bieżące rosły także w 2011 roku. Łącznie w ciągu pięciu lat wzrosły o 14,2%, co w zderzeniu z dynamiką dochodów bieżących na poziomie 16,3% oznacza, że zasoby finansowe Gminy na przestrzeni 5 analizowanych lat uległy niewielkiemu wzrostowi.

Rozdział: Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

21

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wykres 8: Wydatki Gminy w latach 2010-2014

100 000 000

90 000 000

80 000 000

70 000 000

60 000 000

50 000 000

40 000 000

30 000 000

20 000 000

10 000 000

0

2010 2011 2012 2013 2014

Wydatki majątkowe

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.
wart.

Pozostałe wydatki bieżące

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

Remonty

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Dotacje i subwencje

Rozdział: Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w latach 2010-2014 o 25,2%, co z uwagi na udział wydatków oświatowych w budżecie Gminy, spowodowane było realizacją przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U z 2006 r. nr 97, poz. 674, z późn. zm.), tj. między innymi ustawowym wzrostem wysokości minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli w latach 2009 – 2012 (tj. od: I.2009 r. – 5,0% i IX.2009 – 5,0%, IX.2010 r. -7,0%, IX.2011 r. – 7,0%, IX.2012 r. 3,8%), wzrostem dodatków socjalnych (wiejskich, mieszkaniowych, odpisów na ZFŚS, a także wypłatami dodatków uzupełniających dla nauczycieli).

Przyjrzyjmy się dokładniej strukturze i dynamice wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy Sulechów. Do analizy przyjęto następujące paragrafy klasyfikacji budżetowej: (§ 4010, 4040, 4110, 4120, 4170 oraz w przypadku oświaty również paragraf § 3020, w ramach którego wypłacane są dodatki takie, jak wiejski czy mieszkaniowy. Analiza obejmuje lata 2010-2014 oraz porównawczo plan na rok 2015.

22

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 11: Wydatki na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy w latach 2010-2014

2010

2011

2012

2013

2014

2015 plan

JEDNOSTKA:

OPS
2 734 223

2 937 063

3 073 592

3 289 890

3 362 998

3 753 559

OSIR
447 048

985 217

1 087 918

1 085 489

1 182 936

1 012 634

ZGMK
594 381

617 940

649 460

611 998

638 180

691 300

Oświata
20 735 692

22 736 012

24 677 081

24 037 865

25 543 636

24 885 220

Urząd Miejski (w tym: Straż Miejska
4 592 073

4 758 407

5 277 676

5 440 883

5 649 925

5 730 737

oraz Pełnomocnik ds. uzależnień)

RAZEM
29 103 417

32 034 640

34 765 727

34 466 125

36 377 675

36 073 450

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 12: Dynamika wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy
w latach 2010-2014

2011/

2012/

2013/

2014/

2015/

2015/

2010

2011

2012

2013

2014

2010

JEDNOSTKA:

OPS

107,4%

104,6%

107,0%

102,2%

111,6%

137,3%

OSIR

220,4%

110,4%

99,8%

109,0%

85,6%

226,5%

ZGMK

104,0%

105,1%

94,2%

104,3%

108,3%

116,3%

Oświata

109,6%

108,5%

97,4%

106,3%

97,4%

120,0%

Urząd Miejski (w tym: Straż Miejska)

103,6%
110,9%

103,1%

103,8%
101,4%

124,8%

oraz Pełnomocnik ds. uzależnień)

RAZEM
110,1%

108,5%

99,1%

105,5%

99,2%

123,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wykres 9: Struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy w latach 2010-2014

40 000 000

35 000 000

ZGMK

30 000 000

OSIR

25 000 000

OPS

20 000 000

15 000 000

Urząd Miejski (w tym: Straż

10 000 000

Miejska oraz Pełnomocnik

ds. uzależnień)

5 000 000

Oświata

-

2010
2011
2012
2013
2014

2015 plan

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Jak wynika z powyższych zestawień, wydatki na wynagrodzenia i pochodne wzrosły w każdej jednostce, a najwięcej wydatków generuje oświata. Natomiast największe

Rozdział: Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

23

Rozdział: Zestawienie relacji między dochodami i wydatkami Gminy w latach 2010 - 2014

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

przyrosty wydatków na wynagrodzenia i pochodne zanotowano w latach 2011-2012 – dynamika rzędu 8,5-10,1%. Plan na 2015 rok zakłada spadek wydatków z tego tytułu o ok. 0,3 mln PLN.

5.Zestawienie relacji między dochodami i wydatkami Gminy w latach 2010 - 2014

Analizując wzajemne relacje między dochodami i wydatkami, można wykazać pozytywne i negatywne trendy w dysponowaniu zasobami Gminy. Ponadto połączenie wskaźników strukturalnych z analizą dynamiki zmian, pomaga ukazać ogólny obraz sytuacji budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego. Zestawienie wzajemnych zależności między analogicznymi grupami dochodów i wydatków prezentuje Wykres 9. Widać na nim wyraźnie, że choć dochody bieżące charakteryzowały się sumarycznie podobną dynamiką jak wydatki bieżące, to od 2011 roku dochody bieżące rosną szybciej, aniżeli wydatki bieżące. W efekcie poziom nadwyżki bieżącej, która określa ilość środków do wykorzystania na inwestycje i spłatę zobowiązań, jest w 2014 roku na znacznie wyższym poziomie niż w roku 2010. Linia niebieska i pomarańczowa, oznaczające liniowy trend odpowiednio dochodów bieżących oraz wydatków bieżących, delikatnie rozchylają się. Oznacza to, że dochody bieżące mają większy potencjał do wzrostu.

Wykres 10: Poziom i dynamika dochodów oraz wydatków bieżących w latach 2010-2014

75 000 000

Dochody

bieżące

70 000 000

Wydatki

bieżące

65 000 000

Liniowy

(Dochody

60 000 000

bieżące)

Liniowy

(Wydatki

bieżące)

55 000 000

50 000 000

2010 2011 2012 2013 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

24

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

6. Wolne środki operacyjne

Wysokość wolnych środków finansowych wskazuje na zdolność jednostki do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Dla celów niniejszej analizy przyjęto kategorię "wolnych środków operacyjnych" jako różnicę:

- dochody bieżące – wydatki bieżące bez obsługi długu.
- dochody bieżące = dochody ogółem - dochody majątkowe
- wydatki bieżące = wydatki ogółem - wydatki majątkowe

Zgodnie z powyższym opisem układ wolnych środków operacyjnych może wyglądać następująco:

dochody bieżące
wydatki bieżące bez

obsługi długu

wolne
wydatki
wolne
dochody

środki
bieżące bez
środki

operacyjne
obsługi
operacyjne
bieżące

dodatnie
długu
ujemne

Tabela 13: Poziom wolnych środków operacyjnych Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010
2011
2012
2013
2014

1. Dochody bieżące
63 064 888
61 684 395

64 226 684
68 601 134
73 368 588

2. Wydatki bieżące bez obsługi długu

59 277 924
59 618 685
61 156 417
64 142 248
68 010 238

3. Wolne środki operacyjne (1-2)

3 786 964
2 065 710
3 070 267
4 458 886
5 358 350

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

W latach 2010-2014 poziom wolnych środków operacyjnych kształtował się w granicach od około 2,07 mln PLN w roku 2011 do 5,36 mln PLN w 2014 roku. Przeciętnie w latach 2010-2014 wolne środki operacyjne wyniosły 3,75 mln PLN, co oznacza, że średnio stanowiły 5,19% pozyskanych dochodów. Z doświadczenia wynika, iż samorząd dążący do rozwoju powinien osiągać poziom co najmniej 10%, zatem wyniki Gminy nie są korzystne.

7. Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014

Poniższa tabela przedstawia zbiorczo dane dotyczące wykonania budżetów Gminy Sulechów w latach 2010-2014.

Rozdział: Wolne środki operacyjne

25

Rozdział: Zobowiązania Gminy

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Tabela 14: Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

RACHUNEK PRZEPLYWÓW

2010

2011

2012

2013

2014

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

63 064 888

61 684 395

64 226 684

68 601 134

73 368 588

Subwencje i dotacje:

25 648 255

24 929 323

25 376 456

26 352 071

28 319 217

Subwencje ogółem

13 783 438

14 772 664

15 014 604

15 170 081

15 762 072

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 864 817

10 156 659

10 361 852

11 181 990

12 557 145

Dochody własne:

37 416 633

36 755 072

38 850 228

42 249 063

45 049 372

Wpływy z podatków

17 231 400

15 852 865

17 375 975

19 082 851

19 307 604

Udział w podatkach budżetu państwa

10 940 947

12 575 587

13 070 299

13 893 464

15 170 386

Wpływy z opłat

2 820 405

2 764 637

2 877 820

3 730 647

5 243 526

Odsetki

233 261

239 219

326 050

387 250

278 549

Pozostałe dochody

6 190 620

5 322 765
5 200 083
5 154 852
5 049 308

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI

DŁUGU:

59 277 924
59 618 685
61 156 417
64 142 248
68 010 238

Dotacje i subwencje

2 210 252
2 216 546
2 831 657
3 015 289
3 759 871

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

29 053 552
31 927 221
34 694 580
34 427 293
36 371 122

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 628 343
10 480 097
10 238 156
10 686 696
11 528 217

Remonty

3 594 972
1 896 903
1 496 541

2 217 506
1 645 845

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz

usług
9 768 768
8 794 789
7 367 416
8 759 212
9 692 921

Pozostałe wydatki bieżące

4 022 037
4 303 129
4 528 067
5 036 253
5 012 262

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 786 964
2 065 710
3 070 267
4 458 886
5 358 350

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

1 094 568
1 538 627
1 862 017
1 313 163
938 947

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

1 094 568

1 538 627

1 862 017

1 313 163

938 947

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

2 692 395

527 083

1 208 250

3 145 723

4 419 403

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 036 565

2 674 097

1 996 769

3 577 551

3 664 295

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt.

wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności

(076)

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

1 210 307

860 694

838 683

2 485 398

1 273 173

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania

inwestycyjne

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

25 887 623

5 455 273
3 460 358
2 225 776
6 129 455

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-10 158 662
-2 254 093
-255 339
4 497 498
1 954 243

IX. PRZYCHODY:

13 439 066
6 196 543
5 849 020
1 651 853
310 179

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów,

pożyczek oraz wyemitowanych obligacji

11 908 426

5 397 574

4 397 947

0

0

Pozostałe przychody

1 530 640

798 969

1 451 073

1 651 853

310 179

X. ROZCHODY:

2 305 476

3 011 454

3 941 928

5 877 646

1 781 713

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

2 305 476

3 011 454

3 941 928

5 877 646

1 781 713

Pozostałe rozchody

0

0

0

0

0

XI. WYNIK BUDŻETU [VIII + IX - X]

974 927

930 997

1 651 753

271 705

482 709

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

8.Zobowiązania Gminy

Poniższa tabela przedstawia w sposób zbiorczy kształtowanie się zobowiązań Gminy Sulechów w latach 2010-2014.

26

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 15: Zobowiązania Gminy w latach 2010-2014

2010

2011
2012
2013
2014

Transze

11 908 426
5 397 574
4 397 947

-

-

Raty kapitałowe

2 305 476
3 011 454
3 941 928
5 877 646
1 781 713

Zmniejszenia długu

(umorzenia)

239 511
632 944

-

-

239 511

Odsetki

1 094 568
1 538 627
1 862 017
1 313 163
938 947

Stan na koniec roku

29 377 925
31 131 101
31 587 120
25 709 474
23 927 762

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

W latach 2010-2014 stan długu Gminy wzrósł. Zaciągnięto łącznie 21,7 mln PLN nowych zobowiązań, spłacono 16,9 mln PLN, jednocześnie Gminie umorzono 0,87 mln PLN długu, co łącznie oznacza, że na koniec 2014 roku przybyło 3,9 mln PLN nowego długu w stosunku do początku 2010. Należy podkreślić, że w tym czasie zrealizowano 43,16 mln PLN inwestycji, co oznacza, że 1 PLN nowego długu wygenerowała 11 PLN inwestycji - jest to bardzo dobry wynik, wskazujący na wysoką efektywność zaciąganego długu.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia z art. 243 UoFP, który obecnie determinuje zdolność Samorządu do obsługi zobowiązań. Wykres ukazuje wartości wskaźnika bazowego jednorocznego, tj. stosunek dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące, powiększonych o sprzedaż majątku, do dochodów ogółem, dla danego roku (patrz art. 243 UoFP).

Wykres 11: Wskaźnik bazowy jednoroczny z art. 243 UoFP w latach 2010-2014

Wskaźnik bazowy jednoroczny

10,0%

8,0%

6,0%

7,8% 7,4%

4,0% 5,1%

2,0%

2,2%

3,1%

0,0%

2010

2011

2012

2013

2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Analizując wykres 11 stwierdzić należy, że wynik determinujący w myśl art. 243 UoFP zdolność Gminy do obsługi zobowiązań, od 2011 roku wyraźnie rośnie, z delikatnym spadkiem w 2014 roku. W latach 2011-2012 na kiepski rezultat wpłynęła przede wszystkim niska wartość nadwyżki operacyjnej oraz umiarkowana sprzedaż mienia. Z kolei na wzrost w latach 2013-2014 niemal po równo wpłynęły zarówno sprzedaż mienia, jak i szybszy wzrost dochodów bieżących, aniżeli wydatków bieżących. Reasumując, wskaźnik bazowy jednoroczny w latach 2013-2014 jest na dobrym poziomie, co nie powinno rodzić problemów ze spłatą długów w przyszłości. Przypomnijmy, że w myśl art. 243 UoFP, dany wskaźnik jednoroczny determinuje zdolność Gminy do spłaty zobowiązań na kolejne 3 lata.

Rozdział: Zobowiązania Gminy

27

Rozdział: Podsumowanie

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

9. Podsumowanie

Analizę historyczną można podsumować trzema zasadniczymi wnioskami:

1. Gmina zrealizowała umiarkowaną ilość inwestycji, dostosowując ich skalę do swoich możliwości finansowych. Inwestycje te były w dużej części finansowane kredytami.

2. Gmina osiąga dość dobre rezultaty w zakresie limitu z art. 243 UoFP, oznaczającego zdolność do obsługi długu.

3. Chcąc kontynuować/wzmocnić działalność inwestycyjną, Gmina musi bacznie analizować kształtowanie się relacji dochody bieżące/wydatki bieżące, nie dopuszczając do wzrostu wydatków bieżących powyżej dynamiki dochodów bieżących. Kluczowa tutaj będzie ocena sytuacji na podstawie projekcji opartych na budżecie roku 2015 oraz prognoz na lata kolejne, w korelacji z harmonogramem spłat zaciągniętych kredytów.

10. Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Projekcje opierają się na długoterminowej prognozie wolnych środków finansowych. Ich wielkość wskazuje na zdolność jednostki do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Zamieszczone w niniejszym rozdziale tabele i wykresy zostały przygotowane w celu zobrazowania zjawisk występujących w budżecie jednostki w latach objętych analizą. Przedstawione tabele obrazują sytuację finansową jednostki oraz odzwierciedlają przepływy środków pieniężnych w kolejnych latach w sposób przypominający analizę „cash flow” stosowaną w przedsiębiorstwach.

10.1 Założenia analizy, zobowiązania finansowe Gminy

Założenia ogólne

Punktem wyjścia dla prognoz były dane dotyczące wykonania budżetów lat 2010-2014 oraz budżetu na rok 2015 wg stanu na dzień 31.07.2015r.

Wartości dla lat 2016-2020 zostały zaprognozowane jako pochodna wartości z roku 2015, indeksowana o odpowiednie wskaźniki wzrostu, dla których wagi określono w kolumnie 'Założenia wzrostu'.

Założenia do prognoz dochodów

Dochody budżetowe bieżące podzielono wg źródeł i przyjęto dla nich następujące założenia:

28

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 16: Dochody – przyjęte założenia

Założenia wzrostu

Wyszczególnienie

stały

% PKB

%

2015

2016

2017

2018

2019

2020

inflaczi

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

Podatek rolny

0%

0%

100%

895 000

910 215

926 599

949 764

973 508

997 846

Podatek leśny

0%

0%

100%

247 790

252 002

256 538

262 952

269 526

276 264

Podatek od nieruchomości

0%

0%

150%

16 520 000

16 941 260

17 398 674

18 051 124

18 728 041

19 430 343

Podatek od środków transportowych

0%

0%

100%

810 000

823 770

838 598

859 563

881 052

903 078

Podatek od spadków i darowizn

0%

0%

0%

30 000

30 000

30 000

30 000

30 000

30 000

Podatek od czynności cywilnoprawnych

0%

0%

100%

520 000

528 840

538 359

551 818

565 614

579 754

Wpływy z karty podatkowej

0%

0%

0%

60 000

60 000

60 000

60 000

60 000

60 000

Wpływy z opłat

4 876 454

4 958 085

5 046 859

5 172 376

5 301 030

5 432 901

Oplata skarbowa

0%

0%

100%

150 000

152 550

155 296

159 178

163 158

167 237

Opłaty eksploatacyjne

0%

0%

0%

27 000

26 190

26 190

26 190

26 190

26 190

Wpływy z opłaty targowej

0%

0%

100%

45 000

45 765

46 589

47 753

48 947

50 171

Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu
0%

0%

100%

510 000

518 670

528 006

541 206

554 736

568 605

Inne opłaty

0%

0%

100%

4 144 454

4 214 910

4 290 778

4 398 048

4 507 999

4 620 699

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

Pod. dochodowy od osób fizycznych
0%

100%

0%

15 245 906

15 825 250

16 442 435

17 100 133

17 767 038

18 442 185

Pod. dochodowy od osób prawnych
0%

50%

0%

350 000

356 650

363 605

370 877

378 109

385 293

Dochody z majątku

6 714 671

2 868 398

2 893 375

2 928 469

2 964 130

3 000 371

Dochody z najmu i dzierżawy składników
0%

0%

50%

1 945 065

1 961 598

1 979 252

2 003 993

2 029 043

2 054 406

majątkowych

Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania
0%

0%

100%

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

wieczystego w prawo własności

Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa

własności oraz prawa użytkowania

Przyjmuje się wartości:

4 369 411

500 000

500 000

500 000

500 000

500 000

wieczystego nieruchomości

Wpływy ze sprzedaży składników

Przyjmuje się wartości:

195

0

0

0

0

0

majątkowych

Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste

0%

0%

100%

300 000

305 100

310 592

318 357

326 316

334 473

użytkowanie nieruchomości

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Założenia wzrostu

Wyszczególnienie

stały

% PKB

%

2015

2016

2017

2018

2019

2020

inflaczi

Od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i
0%

0%

0%

127 001

127 001

127 001

127 001

127 001

127 001

oplat

Pozostałe odsetki
0%

0%

0%
114 325

114 325

114 325

114 325

114 325

114 325

Pozostałe dochody

3 871 287

3 930 809

3 994 903

4 085 526

4 178 414

4 273 625

Grzywny, mandaty i kary pieniężne

0%

0%

0%

370 000

370 000

370 000

370 000

370 000

370 000

Wpływy z usług

0%

0%

100%

2 704 225

2 750 197

2 799 700

2 869 693

2 941 435

3 014 971

Inne dochody

0%

0%

100%

797 062

810 612

825 203

845 833

866 979

888 653

Subwencje z budżetu państwa

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

Subwencja oświatowa

0%

0%

50%

15 245 124

15 374 708

15 513 080

15 706 993

15 903 331

16 102 122

Subwencja wyrównawcza

0%

0%

50%

566 194

571 007

576 146

583 348

590 639

598 022

Subwencja równoważąca

0%

0%

0%

580 076

580 076

580 076

580 076

580 076

580 076

Dotacje celowe z budżetu państwa

11 391 137

11 487 962

11 591 353

11 736 245

11 882 948

12 031 485

Zadania bieżące zlecone i powierzone

0%

0%

50%

8 561 107

8 633 877

8 711 581

8 820 476

8 930 732

9 042 366

Zadania bieżące własne

0%

0%

50%

2 830 030

2 854 085

2 879 772

2 915 769

2 952 216

2 989 119

Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł

201 669

201 669

201 669

201 669

201 669

201 669

pozabudżetowych

Na zadania realiz. na podst. porozum. między
0%

0%

0%

82 593

82 593

82 593

82 593

82 593

82 593

jedn. samorządu teryt.

Fundusze celowe

0%

0%

0%

98 476

98 476

98 476

98 476

98 476

98 476

Inne

0%

0%

0%

20 600

20 600

20 600

20 600

20 600

20 600

Źródło: Opracowanie własne

Założenia do prognoz wydatków bieżących

Wydatki bieżące podzielono wg działów i w ramach każdego działu wyodrębniono wydatki wg kilku grup. Przyjęto dla nich następujące założenia:

30

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 17: Wydatki bieżące – przyjęte założenia

Założenia wzrostu

Wyszczególnienie

2015

2016

2017

2018

2019

2020

stały

% PKB

%

inflaczi

010 Rolnictwo i łowiectwo

455 256

459 917

464 910

471 932

479 078

486 349

Dotacje i subwencje

0%

0%

0%

15 900

15 900

15 900

15 900

15 900

15 900

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

5 849

5 899

5 952

6 026

6 102

6 178

Remonty

0%

0%

100%
102 800

104 548

106 429

109 090

111 817

114 613

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%
6 139

6 244

6 356

6 515

6 678

6 845

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%
324 568

327 327

330 273

334 401

338 581

342 813

600 Transport i łączność

1 039 057

1 056 703

1 075 704

1 102 570

1 130 107

1 158 332

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

3 406

3 464

3 526

3 614

3 705

3 797

Remonty

0%

0%

100%

779 722

792 977

807 251

827 432

848 118

869 321

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

253 811

258 126

262 772

269 341

276 075

282 977

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 118

2 136

2 155

2 182

2 209

2 237

630 Turystyka

18 283

18 594

18 928

19 402

19 887

20 384

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

7 550

7 678

7 817

8 012

8 212

8 418

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

10 733

10 915

11 112

11 390

11 674

11 966

700 Gospodarka mieszkaniowa

3 281 125

3 327 639

3 377 643

3 448 219

3 520 387

3 594 184

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

691 300

697 176

703 451

712 244

721 147

730 161

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

0%

500

500

500

500

500

500

Remonty

0%

0%

100%

500 000

508 500

517 653

530 594

543 859

557 456

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

1 691 600

1 720 357

1 751 324

1 795 107

1 839 984

1 885 984

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

397 725

401 106

404 716

409 775

414 897

420 083

710 Działalność usługowa

182 000

185 077

188 390

193 075

197 876

202 796

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%
2 000

2 017

2 035

2 061

2 086

2 112

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

180 000

183 060

186 355

191 014

195 789

200 684

750 Administracja publiczna

1 124 452

1 136 393

1 149 187

1 167 180

1 185 489

1 204 119

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

27 262

27 726

28 225

28 930

29 654

30 395

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

592 826

597 865

603 246

610 786

618 421

626 151

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

35 000

35 595

36 236

37 142

38 070

39 022

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

218 100

221 808

225 800

231 445

237 231

243 162

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

251 264

253 400

255 680

258 876

262 112

265 389

750A Administracja publiczna - koszty

6 397 971

6 460 503

6 527 423

6 621 424

6 716 910

6 813 908

funkcjonowania organów JST

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

4 652 808

4 692 356

4 734 588

4 793 770

4 853 692

4 914 363

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

314 000

319 338

325 086

333 213

341 544

350 082

Remonty

0%

0%

100%

57 880

58 864

59 924

61 422

62 957

64 531

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

586 910

596 887

607 631

622 822

638 393

654 353

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

31

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Założenia wzrostu

Wyszczególnienie

2015

2016

2017

2018

2019

2020

stały

% PKB

%

inflaczi

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

786 373
793 057
800 195
810 197

820 325
830 579

751Urzędy naczelných organów władzy

państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz

101 599
103 054
104 617
106 825

109 082
111 391

sądownictwa

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%
31 079
31 343
31 625
32 021
32 421
32 826

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

46 739

47 534

48 389

49 599

50 839

52 110

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

22 781

23 168

23 585

24 175

24 779

25 399

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

1 000

1 009

1 018

1 030

1 043

1 056

752 Obrona narodowa

1 500
1 513
1 526
1 545
1 565
1 584

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%
1 500
1 513
1 526
1 545
1 565
1 584

754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona

607 199
614 002
621 296
631 561
642 018

652 669

przeciwpożarowa

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

12 194

12 401

12 625

12 940

13 264

13 595

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

380 890

384 128

387 585

392 430

397 335

402 302

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

5 000

5 085

5 177

5 306

5 439

5 575

Remonty

0%

0%

100%

15 000
15 255
15 530
15 918
16 316
16 724

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%
160 940
163 676
166 622
170 788
175 057
179 434

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%
33 175
33 457
33 758
34 180
34 607

35 040

758 Różne rozliczenia

243 340

245 408

247 617

250 712

253 846

257 019

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

243 340

245 408

247 617

250 712

253 846

257 019

801 Oświata i wychowanie

31 119 553
31 419 493
31 740 414
32 191 102
32 648 772
33 113 545

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

1 253 060

1 274 362

1 297 301

1 329 733

1 362 976

1 397 051

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

24 546 966
24 755 615
24 978 416
25 290 646
25 606 779
25 926 864

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%
354 554
360 581
367 072
376 249
385 655
395 296

Gminy
Remonty

0%

0%

100%
150 832
153 396
156 157
160 061
164 063
168 164

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 405 090

2 425 533

2 447 363

2 477 955

2 508 929

2 540 291

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

2 409 052

2 450 005

2 494 105

2 556 458

2 620 370

2 685 879

finansowej

851 Ochrona zdrowia

498 000

503 876

510 180

519 059

528 112

537 341

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

74 150

75 411

76 768

78 687

80 654

82 671

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

290 813

293 285

295 924

299 624

303 369

307 161

sytuacji
Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

450

458

466

478

489

502

Remonty

0%

0%

100%

400

407

414

424

435

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

118 305

120 316

122 482

125 544

128 683

131 900

Projekcje

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

13 882

14 000

14 126

14 303

14 481

14 662

852 Pomoc społeczna

14 558 347
14 764 450
14 986 014
15 298 729
15 618 488
15 945 457

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

55 000
55 935
56 942
58 365
59 825
61 320

Rozdział:
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%
3 832 359
3 864 934
3 899 718
3 948 465
3 997 821
4 047 794

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%
9 292 558
9 450 531
9 620 641
9 861 157
10 107 686
10 360 378

32

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

Założenia wzrostu

Wyszczególnienie

2015

2016

2017

2018

2019

2020

stały

% PKB

%

inflacji

Remonty

0%

0%

100%

11 094

11 283

11 486

11 773

12 067

12 369

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

330 446

336 064

342 113

350 666

359 432

368 418

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

1 036 890

1 045 704

1 055 115

1 068 304

1 081 658

1 095 178

854 Edukacyjna opieka wychowawcza

244 872

248 314

252 013

257 234

262 572

268 029

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

84 872

85 594

86 364

87 444

88 537

89 643

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

160 000

162 720

165 649

169 790

174 035

178 386

900 Gospodarka komunalna i ochrona

5 226 251

5 315 002

5 410 571

5 545 693

5 684 192

5 826 151

środowiska

Remonty

0%

0%

100%

534 500

543 587

553 371

567 205

581 385

595 920

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

4 680 579

4 760 149

4 845 832

4 966 977

5 091 152

5 218 431

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

11 172

11 267

11 368

11 510

11 654

11 800

921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

1 699 560

1 717 208

1 735 139

1 753 948

1 772 982

1 792 244

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

1 604 000

1 620 040

1 636 240

1 652 603

1 669 129

1 685 820

Remonty

0%

0%

100%

22 961

23 351

23 772

24 366

24 975

25 599

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

70 599

71 799

73 092

74 919

76 792

78 712

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 000

2 017

2 035

2 061

2 086

2 112

926 Kultura fizyczna i sport

3 147 207

3 191 559

3 239 237

3 306 526

3 375 326

3 445 672

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

758 650

771 547

785 435

805 071

825 198

845 827

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

1 012 634

1 021 241

1 030 433

1 043 313

1 056 354

1 069 559

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

268 924

273 495

278 418

285 379

292 513

299 826

Remonty

0%

0%

100%

40 000

40 680

41 412

42 448

43 509

44 596

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

1 003 179

1 020 233

1 038 597

1 064 562

1 091 176

1 118 456

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

63 820

64 362

64 942

65 754

66 575

67 408

Tabela 18 ukazuje harmonogram spłaty zaciągniętych zobowiązań Gminy Sulechów.

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Tabela 18: Harmonogram spłaty zaciągniętych zobowiązań

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Transze

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

Raty kapitałowe

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638

783

3 548

072

1 000

000

1 998

147

Odsetki

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165
74 944
29 972
Stan na koniec roku
21 330 170
17 744 578
13 965 373
10 185 002
6 546
219
2 998
147
1 998
147
0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 19 ukazuje kwotowo plan inwestycji do realizacji przez Gminę Sulechów w najbliższym czasie. Jak widać, potrzeba wygospodarować ok. 10,8 mln PLN na wkład własny.

Tabela 19: Kwotowy plan inwestycji

2015
2016
2017
2018
2019
RAZEM
Dochody (dotacje)
9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
35 951 362
Wydatki majątkowe
14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
46 735 258

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Analiza powyższych tabel oraz zestawienie poszczególnych pozycji z danymi historycznymi, pozwala wychwycić bardzo ważny fakt: w latach 2016-2020 Gminę Sulechów czeka zwiększona spłata rat kapitałowych. Okres ten pokrywa się z być może już ostatnią perspektywą finansowania unijnego, zatem jakie są możliwości realizacji inwestycji w najbliższym czasie?

10.2 Projekcje sytuacji finansowej

34

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Tabela 20: Projekcje finansowe – wariant wyjściowy

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028

75 340 326

76 890 065

78 866 139

80 887 680

82 954 869

82 954 869

82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394
16 525 790
16 669 302
16 870 417
17 074 046
17 280 221
17 280 221
17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806
11 689 631
11 793 022
11 937 914
12 084 617
12 233 154
12 233 154
12 233 154

Dochody własne:

45 912 828
47 124 906
48 427 741
50 057 808
51 729 016
53 441 494
53 441 494
53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790
19 546 087
20 048 768
20 765 221
21 507 741
22 277 285
22 277 285
22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906
16 181 900
16 806 040
17 471 009
18 145 147
18 827 478
18 827 478
18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454
5 263 185
5 357 451
5 490 732
5 627 346
5 767 375
5 767 375
5 767 375

Odsetki

241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326

Pozostałe dochody

5 816 352
5 892 407
5 974 156
6 089 519
6 207 457
6 328 031
6 328 031
6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572
70 768 704
71 650 811
72 886 737
74 146 686
75 431 174
75 431 174
75 431 174

Dotacje i subwencje

3 811 172
3 864 464
3 920 778
3 993 856
4 068 516
4 144 794
4 144 794
4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896
36 432 966
36 760 863
37 220 374
37 685 629
38 156 699
38 156 699
38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724
10 655 837
10 847 633
11 118 812
11 396 769
11 681 676
11 681 676
11 681 676

Remonty

2 215 189
2 252 847
2 293 398
2 350 733
2 409 502
2 469 739
2 469 739
2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174
11 942 808
12 157 778
12 461 723
12 773 266
13 092 597
13 092 597
13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416
5 619 782
5 670 360
5 741 240
5 813 005
5 885 668
5 885 668
5 885 668

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456
4 571 622
5 239 254
5 979 402
6 740 993
7 523 695
7 523 695
7 523 695

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334
586 121
475 649
362 256
250 968
143 165
74 944
29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334
586 121
475 649
362 256
250 968
143 165
74 944
29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122
3 985 501
4 763 605
5 617 146
6 490 025
7 380 530
7 448 751
7 493 723

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 682 529
14 450 498
9 279 260
4 665 925
762 878
611 491
111 491
111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego

(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000
101 700
103 531
106 119
108 772
111 491
111 491
111 491

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

4 369 606
500 000
500 000
500 000
500 000
500 000
0
0

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne

9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
0
0
0

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
0
0
0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

2 114 883
1 632 793
3 836 124
5 506 829
7 071 602
7 992 021
7 560 242
7 605 214

IX. PRZYCHODY:

482 709
0
0
0
0
0
0
0
0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

0
0
0
0
0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0

0

0

0

0

0

0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0

0

0

0

0

0

0

0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

0

-1 952 799

56 919

1 726 458

3 432 819

4 443 949

6 560 242

5 607 067

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wykres 12: Projekcje – wariant wyjściowy

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Wyjaśnienia do wykresu:

1. Wykres obrazuje „Wolne środki operacyjne” (pole w kolorze żółtym, pozycja III z tabeli nr 20), pozostające do dyspozycji Gminy, które mogą być wydane na inwestycje oraz na obsługę zadłużenia.
2. Na pole „Wolne środki operacyjne” nałożone są inwestycje, które stanowią białe słupki. Wartości te odpowiadają rocznym nakładom inwestycyjnym poniesionym lub planowanym do poniesienia przez Gminę.
3. Część inwestycji finansowana jest przy pomocy dotacji z budżetu państwa i środków pozabudżetowych (UE), co na wykresie przedstawiono kolorem zielonym („Dotacje z budżetu i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje”).
4. „Podstawę” słupka inwestycji stanowi suma rat kapitałowych i odsetek przypadających w danym roku do spłaty (kolor brązowy oraz czerwony).
5. Polem w kolorze granatowym oznaczone są dochody ze sprzedaży majątku.
6. Gdy słupki przewyższają pola w kolorze żółtym oraz granatowym - oznacza to, że w tych latach Gmina nie była w stanie sfinansować wszystkich zadań inwestycyjnych i/lub wydatków na obsługę długu z własnych środków. W takim przypadku konieczne jest sfinansowanie niedoboru:
 - ze środków dotacyjnych „Dotacje z budżetu i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje” (pole w kolorze zielonym),
 - z przychodów z innych źródeł – nadwyżek z lat poprzednich (kolor jaskrawy zielony),
 - poprzez zaciągnięcie zobowiązań (kolor pomarańczowy).

10.3 Wnioski

Powyższa tabela oraz wykres dokumentnie obrazują, że przyjęte w założeniach wartości wzrostu wydatków bieżących na poziomie 50-100% inflacji, muszą stanowić realizacyjną granicę w kolejnych budżetach, jeśli Gmina chce dalej się rozwijać. Wzrosty niektórych pozycji na poziomie 50% inflacji oznaczają de facto niewielki spadek w ujęciu realnym.

Przy tych założeniach, Gminie wystarczy środków na spłatę zaciągniętych zobowiązań, ale w 2016 roku może

wystąpić niedobór środków na inwestycje – potrzebne będą dodatkowe środki (dochody, przychody, w tym kredyt).

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 243 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek (z wyjątkiem kredytów i pożyczek zaciąganych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki) wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych (z wyjątkiem papierów wartościowych emitowanych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki) określone wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

37

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć wysokości wskaźnika obliczanego wg poniższego wzoru:

gdzie:

R – planowana na rok budżetowy, łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji

D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym

Db – dochody bieżące

Sm – dochody ze sprzedaży majątku

Wb – wydatki bieżące

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja

n-i – rok poprzedzający rok budżetowy o i lat

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów

wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej oraz

poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

Wskaźnik ten zaczął obowiązywać od 2014 roku, zastępując stosowane do końca 2013 roku włącznie, tj. 60% wskaźnik relacji łącznej kwoty długu do dochodów budżetowych oraz 15% wskaźnik relacji planowanych spłat kredytów, pożyczek i wykupu obligacji wraz z odsetkami i dyskontem w ciągu roku budżetowego do dochodów budżetowych.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

38

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

Wykres 13: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do

przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Na poziom limitu wg art. 243 UoFP wpływają zasadniczo dwie kategorie: nadwyżka bieżąca oraz sprzedaż mienia. Zauważyć należy fakt, że w budżecie roku 2015 zaplanowano rekordową kwotę dochodu z tego tytułu: 4,37 mln PLN. Jak będzie wyglądała sytuacja Gminy, gdy tych dochodów nie uda się zrealizować? Przeanalizujemy scenariusz, gdy z budżetu 2015 usuniemy 4 mln PLN dochodu z tyt. sprzedaży mienia.

10.4 Projekcje sytuacji finansowej bez sprzedaży mienia w 2015 roku

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Tabela 21: Projekcje finansowe – wariant bez sprzedaży mienia w 2015 roku
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028

75 340 326

76 890 065

78 866 139

80 887 680

82 954 869

82 954 869

82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

17 280 221

17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806

11 689 631

11 793 022

11 937 914

12 084 617

12 233 154

12 233 154

12 233 154

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Pozostałe dochody

5 816 352

5 892 407

5 974 156

6 089 519

6 207 457

6 328 031

6 328 031

6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572

70 768 704

71 650 811

72 886 737

74 146 686

75 431 174

75 431 174

75 431 174

Dotacje i subwencje

3 811 172

3 864 464

3 920 778

3 993 856

4 068 516

4 144 794

4 144 794

4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896

36 432 966

36 760 863

37 220 374

37 685 629

38 156 699

38 156 699

38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

5 619 782

5 670 360

5 741 240

5 813 005

5 885 668

5 885 668

5 885 668

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 571 622

5 239 254

5 979 402

6 740 993

7 523 695

7 523 695

7 523 695

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 985 501

4 763 605

5 617 146

6 490 025

7 380 530

7 448 751

7 493 723

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego

(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

111 491

111 491

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

369 606

500 000

500 000

500 000

500 000

500 000

0

0
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne

9 212 923

13 848 798

8 675 729

4 059 807

154 106

0

0

0

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

14 767 768

16 803 206

10 206 740

4 776 243

181 301

0

0

0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-1 885 117

1 632 793

3 836 124

5 506 829

7 071 602

7 992 021

7 560 242

7 605 214

IX. PRZYCHODY:

482 709

0

0

0

0

0

0

0

0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

0

0

0

0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0
0
0
0
0
0
0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0
0
0
0
0
0
0
0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

-4 000 000

-1 952 799

56 919

1 726 458

3 432 819

4 443 949

6 560 242

5 607 067

Źródło: Opracowanie własne

40

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

Wykres 14: Projekcje – wariant bez sprzedaży mienia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne

2015 r.

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

41

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wyjaśnienia do wykresu:

Jedyna różnica na wykresie polega na zmniejszeniu granatowego pola sprzedaży mienia w 2015 roku.

10.5 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 15: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona, ale w 2018 roku praktycznie nie ma zapasu.

Oznacza to wniosek, że do 2018 roku Gmina nie powinna wykonywać żadnych ruchów, które wpłyną negatywnie na nadwyżkę bieżącą oraz poziom spłaty długu:

1. Wydatki bieżące muszą być trzymane w określonych w Analizie ryzach.

2. Stałemu monitoringowi muszą podlegać dochody bieżące – jeżeli przewidywane będą jakiegokolwiek odchylenia w stosunku do wartości wyznaczonych w Analizie, analogicznemu zmniejszeniu ulec będą musiały wydatki bieżące.

3. Gmina nie może sobie pozwolić na zaciąganie nowych kredytów.

Wszystkie te skutki są spowodowane kumulacją spłaty kredytów w latach 2016-2020 przy założonej określonej wielkości nadwyżki bieżącej.

Alternatywą mogą być dwa kolejne warianty: z oszczędnościami na wydatkach bieżących oraz z restrukturyzacją długu w celu wydłużenia okresu spłaty.

42

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

10.6 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych

Audyt oświatowy wykazał następujący potencjał oszczędnościowy, przy założeniu przekazania szkół organizacjom:

Tabela 22: Potencjalne oszczędności w placówkach oświatowych

Placówka

Rok

2016

2017

2018

2019

2020

2021

Szkoła Podstawowa w Bukowie

1.09.2016

-235 422,00

697 841,49

697 841,49

697 841,49
697 841,49
697 841,49

Szkoła Podstawowa w Kalsku

1.09.2016
-216 540,00
531 843,17
531 843,17
531 843,17
531 843,17
531 843,17

Szkoła Podstawowa w Kijach

1.09.2017

-188 820,00
564 776,33
564 776,33
564 776,33
564 776,33

Szkoła Podstawowa w Brodach

1.09.2019

-205 452,00
656 420,46
631 644,00

Szkoła Podstawowa w Cigacicach

1.09.2019

-216 540,00
591 427,84
579 085,00

Gimnazjum w Pomorsku

1.09.2020

-259 326,00
530 371,62

Saldo (- wydatek, + zmniejszenie planu

-451 962,00
1 040 864,66
1 794 460,99
1 372 468,99
2 782 983,29
3 535 561,61

wydatku)

Źródło: Audyt oświaty w Gminie Sulechów

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

43

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Tabela 23: Projekcje finansowe – wariant restrukturyzacji oświaty
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028

75 340 326

76 890 065

78 866 139

80 887 680

82 954 869

82 954 869

82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

17 280 221

17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806

11 689 631

11 793 022

11 937 914

12 084 617

12 233 154

12 233 154

12 233 154

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Pozostałe dochody

5 816 352

5 892 407

5 974 156

6 089 519

6 207 457

6 328 031

6 328 031

6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572

71 220 666

70 609 946

71 092 276

72 774 217

72 648 190

71 895 612

71 895 612

Dotacje i subwencje

3 811 172

3 864 464

3 920 778

3 993 856

4 068 516

4 144 794

4 144 794

4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896

36 432 966

36 760 863

37 220 374

37 685 629

38 156 699

38 156 699

38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

6 071 744

4 629 495

3 946 779

4 440 536

3 102 684

2 350 106

2 350 106

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 119 660

6 280 119

7 773 863

8 113 462

10 306 679

11 059 257

11 059 257

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 533 539

5 804 469

7 411 607

7 862 494

10 163 513

10 984 312

11 029 285

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego

(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

111 491

111 491

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

369 606

500 000

500 000

500 000

500 000

500 000

0

0
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne

9 212 923

13 848 798

8 675 729

4 059 807

154 106

0

0

0

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

14 767 768

16 803 206

10 206 740

4 776 243

181 301

0

0

0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-1 885 117

1 180 831

4 876 989

7 301 290

8 444 071

10 775 004

11 095 804

11 140 776

IX. PRZYCHODY:

482 709

0

0

0

0

0

0

0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

0

0

0

0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0
0
0
0
0
0
0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0
0
0
0
0
0
0
0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

-4 000 000

-2 404 761

1 097 784

3 520 919

4 805 288

7 226 932

10 095 804

9 142 629

Źródło: Opracowanie własne

44

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

Wykres 16: Projekcje – wariant restrukturyzacji oświaty

Źródło: Opracowanie własne

2015 r.

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

45

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wyjaśnienia do wykresu:

Jedyną różnicą na wykresie polega na zmianach żółtego pola wolnych środków operacyjnych w związku z reformą oświaty. Widać wyraźnie, że po początkowych kosztach, ulegają znacznemu wzrostowi.

Zachowane jest ciągle założenie zmniejszenia sprzedaży mienia w 2015 roku.

10.7 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 17: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Widać wyraźnie, jak istotnej poprawie wskaźnik ulega od 2018 roku – pamiętajmy, że działania oszczędnościowe odnoszą skutek zawsze z pewną inercją – wpływ 3-letniej średniej.

Zasadniczym wnioskiem jest fakt, że w przypadku reformy oświaty, potencjał Gminy ulega znacznej poprawie dopiero od 2018 roku.

Dodajmy zatem kolejne założenie: restrukturyzację długu Gminy w celu wydłużenia okresu spłaty.

46

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

10.8 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych oraz restrukturyzacją długu

W wariantcie tym przyjmujemy rozłożenie spłaty zaciągniętych przez Gminę kredytów na równe raty do 2025 roku.

Tabela 24: Harmonogram spłat kredytów po restrukturyzacji

2015
2016
2017
2018
2019
2020

Transze

-
-
-
-
-
-

Raty kapitałowe

2 597 592
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000

Odsetki

751 334
607 910
543 920
479 930
415 940
351 950

Stan na koniec roku

21 330 170
19 197 170
17 064 170
14 931 170
12 798 170
10 665 170

2021
2022
2023
2024
2025

Transze

-
-
-
-
-

Raty kapitałowe

2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 170

Odsetki

287 960
223 970
-
-
-

Stan na koniec roku

8 532 170
6 399 170
4 266 170
2 133 170
0

Źródło: Założenia własne

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

47

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Tabela 25: Projekcje finansowe – wariant restrukturyzacji oświaty + restrukturyzacja długu

RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW

2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028
75 340 326
76 890 065
78 866 139
80 887 680
82 954 869
82 954 869
82 954 869
82 954 869
82 954 869
82 954 869
82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200
28 215 421
28 462 324
28 808 331
29 158 664
29 513 375
29 513 375
29 513 375
29 513 375
29 513 375
29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394
16 525 790
16 669 302
16 870 417
17 074 046
17 280 221

17 280 221
17 280 221
17 280 221
17 280 221
17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806
11 689 631
11 793 022
11 937 914
12 084 617
12 233 154
12 233 154
12 233 154
12 233 154
12 233 154
12 233 154

Dochody własne:

45 912 828
47 124 906
48 427 741
50 057 808
51 729 016
53 441 494
53 441 494
53 441 494
53 441 494
53 441 494
53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790
19 546 087
20 048 768
20 765 221
21 507 741
22 277 285
22 277 285
22 277 285
22 277 285
22 277 285
22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906
16 181 900
16 806 040
17 471 009

18 145 147
18 827 478
18 827 478
18 827 478
18 827 478
18 827 478
18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454
5 263 185
5 357 451
5 490 732
5 627 346
5 767 375
5 767 375
5 767 375
5 767 375
5 767 375
5 767 375

Odsetki

241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326

Pozostałe dochody

5 816 352
5 892 407
5 974 156
6 089 519
6 207 457
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI

DŁUGU:

69 945 572
71 220 666
70 609 946
71 092 276
72 774 217
72 648 190
71 895 612
71 895 612
71 895 612
71 895 612
71 895 612

Dotacje i subwencje

3 811 172
3 864 464
3 920 778
3 993 856
4 068 516
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896
36 432 966
36 760 863
37 220 374
37 685 629
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724
10 655 837
10 847 633
11 118 812
11 396 769
11 681 676
11 681 676
11 681 676
11 681 676
11 681 676
11 681 676
11 681 676

Remonty

2 215 189
2 252 847
2 293 398
2 350 733
2 409 502
2 469 739
2 469 739
2 469 739
2 469 739
2 469 739
2 469 739
2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz

usług

11 743 174
11 942 808
12 157 778
12 461 723
12 773 266
13 092 597
13 092 597
13 092 597
13 092 597
13 092 597
13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

6 071 744

4 629 495

3 946 779

4 440 536

3 102 684

2 350 106

2 350 106

2 350 106

2 350 106

2 350 106

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 119 660

6 280 119

7 773 863

8 113 462

10 306 679

11 059 257

11 059 257

11 059 257

11 059 257

11 059 257

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

607 910

543 920

479 930

415 940

351 950

287 960

223 970

0

0

0

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

607 910

543 920

479 930

415 940

351 950

287 960

223 970

0

0
0

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 511 750

5 736 199

7 293 933

7 697 522

9 954 728

10 771 297

10 835 287

11 059 257

11 059 257

11 059 257

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491

111 491

111 491

111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt.

wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

111 491

111 491

111 491

111 491

111 491

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

369 606

500 000

500 000

500 000

500 000

500 000

0

0

0

0

0

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania

inwestycyjne

9 212 923

13 848 798

8 675 729

4 059 807

154 106

0
0
0
0
0
0

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
0
0
0
0
0
0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-1 885 117
1 159 042
4 808 718
7 183 615
8 279 099
10 566 220
10 882 788
10 946 778
11 170 748
11 170 748
11 170 748

IX. PRZYCHODY:

482 709
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów,

pożyczek oraz wyemitowanych obligacji

0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0

X. ROZCHODY:

2 597 592
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 170

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz

wyemitowanych obligacji

2 597 592

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 170

Pozostałe rozchody

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE

INWESTYCJE [VIII + IX - X]

-4 000 000

-973 958

2 675 718

5 050 615

6 146 099

8 433 220

8 749 788

8 813 778

9 037 748

9 037 748

9 037 578

Źródło: Opracowanie własne

48

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

Wykres 18: Projekcje – wariant restrukturyzacji oświaty + restrukturyzacja długu

Źródło: Opracowanie własne

2015 r.

Rozdział: Projekcje sytuacji finansowej Gminy

49

2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Wyjaśnienia do wykresu:

Zmiana w stosunku do poprzedniego wariantu polega na zmniejszeniu i ujednoczeniu słupków spłaty zobowiązań – kolor brązowy.

10.9 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 19: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do

przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Dopiero połączone działanie w postaci restrukturyzacji oświaty oraz zobowiązań kredytowych przynosi znaczny rezultat w postaci rozluźnienia wskaźnika – otwiera się możliwość realizacji inwestycji na znacznie większą skalę, na które wkład własny można sfinansować dzięki oszczędnościom na oświacie oraz nowym kredytom, do zaciągnięcia których otwiera się droga dzięki restrukturyzacji kredytów dotychczasowych.

50

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2014 r.

11.Podsumowanie

Gmina Sulechów w ostatnich latach realizowała inwestycje na stosunkowo niewielką skalę, dzięki czemu Gmina jest zadłużona jedynie w umiarkowanym stopniu. Z kolei bardzo krótki jest horyzont spłaty posiadanych kredytów, a kumulacja spłat następuje w latach 2016-2020.

W wyniku analizy okazuje się, że Gminę Sulechów stać na realizację już zaplanowanych inwestycji, ale możliwość sfinansowania kolejnych otwiera się dopiero po 2018 roku.

Alternatywą może być reforma oświaty i/lub restrukturyzacja zobowiązań kredytowych. Reforma oświaty prowadzi do oszczędności na wydatkach bieżących, co w krótkim terminie daje dodatkową gotówkę, a w długim przekłada się na wzrost zdolności do zaciągania nowych kredytów na inwestycje. Z kolei restrukturyzacja

kredytów daje zmniejszenie rozchodów w najbliższym czasie i również zwiększa możliwość zaciągania nowych kredytów na wkład własny w inwestycje.

Reasumując, Gmina Sulechów stoi przed wyborem: do realizacji już zaplanowanych inwestycji, wystarczą określone w Analizie oszczędności na wydatkach bieżących. Jeśli jednak będzie wola realizacji jeszcze większych inwestycji, rozwiązaniem może

być restrukturyzacja zaciągniętych kredytów w celu wydłużenia okresu spłaty. Podsumowanie

Rozdział: